

27 Οκτωβρίου, 1995

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 12, 23 ΚΑΙ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΦΑΙΔΩΝΑΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 795/86, 554/87)

Φορολογία — Φορολογία Εισοδήματος — Εικονικές πράξεις — Άρθρο
33(1) του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου (Ν. 4/78)
— Τα πορίσματα της *Ιωνίδης v. Δημοκρατίας* — Υιοθέτησή τους —
Εύλογα επιτρεπτή η κρίση του Εφόρου περί εικονικότητας.

5

Ο αιτητής προσέβαλε τις φορολογίες εισοδήματος και έκτακτης
εισφοράς για το έτος 1979. Κεντρικό θέμα απετέλεσε η εικονικότη-
τα ή μη μεταβίβασης μετοχών του που είχε διενεργήσει ο αιτητής.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας τις προσφυγές, απο-
φάσισε ότι:

10

Η επίδικη απόφαση λήφθηκε με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου
33(1) του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου (Ν. 4/78).

15

Το άρθρο αυτό εξετάστηκε στην υπόθεση *Ιωνίδης v. Δημοκρατίας*
(1991) 3 Α.Α.Δ. 508, στην οποία έγινε εκτεταμένη αναφορά των αρ-
χών που διέπουν το ζήτημα των εικονικών ή μη γνήσιων πράξεων.

Σε σχέση με την εισήγηση του ευπαίδευτου συνηγόρου του αιτη-
τή που αναφέρεται στο βάρος της απόδειξης στην *Ιωνίδης* κρίθηκε
ότι αντικείμενο της δικαστικής έρευνας είναι το κατά πόσο η από-
φαση του Εφόρου ήταν εύλογα επιτρεπτή σ' αυτόν.

20

Υιοθετείται η απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Ιωνίδης*

25

πιο πάνω. Στόχος επομένως της έρευνας είναι η αληθινή φύση της επίδικης πράξης ή συναλλαγής. Το ποια είναι αυτή η φύση είναι πραγματικό γεγονός και σαν τέτοιο προσεγγίζεται με βάση το σύνολο των περιστατικών της κάθε υπόθεσης.

5

Σε καμιά περίπτωση δεν δημιουργείται δέσμευση από το όνομα που επέλεξαν τα μέρη να δώσουν στη συναλλαγή.

10

Το Δικαστήριο αφού μελέτησε προσεκτικά όλα τα στοιχεία που βρίσκονται ενώπιόν του και την επιχειρηματολογία των δυο πλευρών, θεωρεί ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στον Έφορο.

15

Εξάλλου είναι βασική αρχή ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί να επέμβει στην εκτίμηση των πραγματικών γεγονότων, εκτός αν η διοίκηση ενήργησε κάτω από πλάνη περί τα πράγματα ή υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας, πράγμα που δεν διαπιστώθηκε κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης.

20

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

Ιωνίδης ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 508.

25

Προσφυγές.

Προσφυγές με τις οποίες ο αιτητής προσβάλλει την επιβολή σ' αυτόν φόρου εισοδήματος ανερχόμενου σε Λ.Κ.79.676,96 σεντ πλέον τόκους προς 9% από 1/7/1980 για το φορολογικό έτος 1979.

30

Γ. Τριανταφυλλίδης με Σπ. Ευαγγέλου, για τους Αιτητές.

Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους Καθ' ων η αίτηση.

35

Cur. adv. vult.

40

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Με τις παρούσες προσφυγές ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος (ο Έφορος) να του επιβάλει φόρο εισοδήματος ανερχόμενο σε Λ.Κ.79,676.96 σεντ πλέον τόκους προς 9% από 1/7/1980 για το φορολογικό έτος 1979, όσον αφορά την προσφυγή 795/86 και στην προσφυγή 554/87, να του επιβάλει έκτακτη εισφορά για τις τριμηνίες 1/79 μέχρι 4/79.

Ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος με επιστολή του ημερομηνίας 21/10/1986 πληροφόρησε τον αιτητή ότι το κέρδος το οποίο προέκυψε από την πώληση των μετοχών του στη "Μάντρα Φάρμ Λτδ." στη "Γεωτέχνικα Λτδ." για το ποσό £186,425 ήταν φορολογητέο επειδή ο Έφορος θεώρησε την πώληση του κτήματος από τον αιτητή στη "Μάντρα Φαρμ Λτδ." ότι στην πραγματικότητα δεν έγινε και ότι αποτελεί εικονική πράξη σκοπός της οποίας ήταν η μείωση του πληρωτέου από τον αιτητή φόρου. 5

Οι λόγοι που οδήγησαν τον Έφορο στη λήψη της πιο πάνω απόφασης φαίνονται στη σχετική επιστολή, την οποία και παραθέτω:- 10

"(α) Η εταιρεία Μάντρα Φαρμ Λτδ, η οποία ιδρύθηκε την 13.3.73 δεν κατείχε κανένα περιουσιακό στοιχείο μέχρι την 19.1.75. Την 20.1.75 παρουσιάζεται ότι αγόρασε από εσάς, τον διευθύνοντα σύμβουλο της, ένα τεμάχιο γης έκτασης 33 περίπου σκαλών για ποσό £10,000. Το τεμάχιο αυτό το αγόρασε την 1.9.1971 έναντι του ποσού των £7,280. Εσείς γνωστός κτηματομεσίτης και έμπορος γης, υποβάλετε κατάσταση κεφαλαίου κατά την 31.12.74 και εδηλώσατε το πιο πάνω κτήμα ότι αποτελούσεν μέρος των εμπορικών σας αποθεμάτων σε γη και κατ' επέκταση το κέρδος από πιθανή πώληση υποκείμενο σε φορολογία. Την ημερομηνία της ισχυριζόμενης πώλησης οι μετοχές της εταιρείας κατείχοντο εξ ίσου με την σύζυγό σας. Την 14.11.1979 εσείς και η σύζυγός σας πωλείτε τες μετοχές σας στην πιο πάνω εταιρεία εις τον Συνεργατισμό για £186,425 και ισχυρίζεστε ότι το κέρδος που πραγματοποιήσατε δεν υπόκειται σε φορολογία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η "Μάντρα Φαρμ Λτδ" δεν κατείχε κανένα άλλο περιουσιακό στοιχείο, εκτός από το εν λόγω τεμάχιο γης και δεν διεξήγαγε καμιά απολύτως εργασία από τον καιρό της σύστασής της. Η μεταβίβαση του κτήματος εις την "Μάντρα Φαρμ Λτδ" έγινε την 21.11.1979 δηλ. μετά την ημερομηνία συμφωνίας πώλησης των μετοχών σας στον Συνεργατισμό. 30 35

(β) Δεν υπάρχει ανεξάρτητο στοιχείο ή τεκμήριο που να επιβεβαιεί ότι έγινε τέτοια πώληση, όπως -

(ι) δεν κατετέθηκε η πώληση στο Κτηματολόγιο τον χρόνο της υποτιθέμενης πώλησης. 40

(ιι) Παρουσιάσθηκαν στο Γραφείο τούτο φωτοαντίγραφα δύο διαφορετικών συμβολαίων που παρ'όλον ότι ανα-

φέρουν τα ίδια πράγματα, εντούτοις δεν είναι τα ίδια.

- 5 (ιι) Δεν υπήρξεν συμμόρφωση προς τες πρόνοιες του υποτι-
 θέμενου συμβολαίου πώλησης. Βάσει των όρων του συμ-
 βολαίου, £5,000 θα επληρώνοντο την ημέρα υπογραφής
 και το υπόλοιπο σε πέντε ετήσιες δόσεις. Μέ βάση τους
 10 λογαριασμούς της εταιρείας που παραλήφθηκαν από το
 Γραφείο στις 29.12.80 δεν υπήρξεν πληρωμή με επιταγή
 των πέντε χιλιάδων λιρών της προκαταβολής, αλλά ο
 λογαριασμός του συμβούλου επιστώθη με το ποσό των
 £5.000 και εχρεώθη με ισάξιον ποσό για έκδοση μετοχών
 προς εσάς και τη σύζυγό σας. Καμιά από τες επόμενες
 15 ετήσιες δόσεις δεν πληρώθηκε μέχρι την ημέρα πώλησης
 του κτήματος εις τον Συνεργατισμόν.
- (ιγ) Οι ελεγκτές σας σε επιστολή τους όσον αφορά το εισό-
 δημα σας του χρόνου 1975 ανάφεραν ότι το εισόδημά
 σας για το χρόνο αυτό ήταν £1,800, από το οποίο οι
 20 £720 ήσαν μισθός από τες εταιρείες σας. Εφ' όσον
 όμως το κέρδος από την πώληση του κτήματος υπογό-
 ταν σε φορολογία, θα έπρεπε το χρόνο της υποτιθέμε-
 νης πώλησής σας προς την εταιρεία να δηλωθεί το κέρ-
 δος που ανερχόταν στο ποσό των £2,720.
- 25 (γ) Κατά τους ισχυρισμούς σας το κτήμα αγοράστηκε την
 1.9.1971 για £7,280 και πωλήθηκε την 20.1.75 προς την εται-
 ρεία σας για £10,000, δηλ. για 3 1/2 χρόνια πραγματοποιή-
 θηκε κέρδος £2.720 ή 37% πάνω στο κόστος. Δηλαδή απέ-
 30 φερε περίπου 9% κέρδος ετησίως που ισοδυναμεί με τον τό-
 κο των χρημάτων που πιθανό να εδανειστήκατε για την αγο-
 ρά του. Η εταιρεία σας το πώλησε την 14.11.79 για
 £186,425, δηλ. για περίοδο 4 1/2 χρόνια πραγματοποίησε
 35 κέρδος £176,425 ή 1764%, δηλ. απέφερε ετήσιο κέρδος που
 ανέρχεται εις 390% περίπου. Πρέπει να σημειωθεί ότι το
 κέρδος της πρώτης περιόδου έστω και με τους ισχυρισμούς
 σας, υπόκειτο σε φορολογία πάνω στο όνομά σας, ενώ το
 κέρδος της δεύτερης περιόδου το θεωρείται ως μη υποκεί-
 40 μενο σε φόρο. Είναι φανερό ότι οι ισχυρισμοί σας είναι
 εξωπραγματικοί και υποβλήθηκε εις το Γραφείο τούτο μετά
 την πώληση του κτήματος σας στο Συνεργατισμόν.
- (δ) Το πιο πάνω σχέδιο, δηλ. να μη πωλείται το κτήμα, αλλά
 να πωλούνται οι μετοχές της εταιρείας χρησιμοποιήθηκαν
 από πολλούς ως μέσον αποφυγής πληρωμής φόρου κατά

τα τελευταία χρόνια και φαίνεται ότι και εσείς είχετε κατά νουν το γεγονός αυτό.

- (ε) Το γεγονός ότι, μέρος της τιμής πώλησης και συγκεκριμένα ποσό περίπου £155,000 χρησιμοποιήθηκε για την αγορά μιας διατροφικής μηχανής από τον Συνεργατισμό δεν θεωρείται στοιχείο που να επηρεάζει την φορολογία ή μη του κέρδους που πραγματοποιήθηκε." 5

Σαν αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης ο αιτητής κλήθηκε να πληρώσει το ποσό των £79,676,96 σαν φόρο εισοδήματος. 10

Είναι ο ισχυρισμός του αιτητή ότι το βάρος της απόδειξης, ότι η σχετική πράξη ήταν εικονική, το φέρει ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος και ότι εκείνος πρέπει να παρουσιάσει στοιχεία τα οποία να ικανοποιήσουν το Δικαστήριο ότι η πράξη ήταν πραγματι εικονική. 15

Η επίδικη απόφαση λήφθηκε με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 33(1) του Νόμου 4/78 το οποίο προνοεί:- 20

"33(1).- Οσάκις ο Διευθυντής κρίνει ότι αναφορικώς προς φορολογικόν τι έτος το αντικείμενον φόρου οιουδήποτε προσώπου μειούται εκ πράξεων αίτινες, κατά την γνώμην αυτού, δεν είναι γνήσιαι ή είναι εικονικαί, δύναται ν' αγνοήσει οιοανδήποτε τοιαύτην πράξιν και να φορολογήσει τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα επί του ορθού αντικειμένου φόρου." 25

Το άρθρο 33(1) όπως είναι αναριθμημένο σήμερα, τότε ήταν 36(1) εξετάστηκε στην υπόθεση **Ιωνίδης ν. Δημοκρατίας** (1991) 3 Α.Α.Δ. 508 (Απόφαση Ολομέλειας) στις σελίδες 524 και επόμενα στις οποίες έγινε εκτεταμένη αναφορά των αρχών που διέπουν το ζήτημα των εικονικών ή μη γνήσιων πράξεων. 30

Σε σχέση με την εισήγηση του ευπαίδευτου συνηγόρου του αιτητή που αναφέρεται στο βάρος της απόδειξης στην **Ιωνίδης** (πιο πάνω), σελίδα 524, κρίθηκε ότι αντικείμενο της δικαστικής έρευνας είναι το κατά πόσο η απόφαση του Εφόρου ήταν εύλογα επιτρεπτή σ' αυτόν. 35

Υιοθετώ την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **Ιωνίδης** πιο πάνω. Στόχος επωμένως της έρευνας είναι η αληθινή φύση της επίδικης πράξης ή συναλλαγής. Το ποια είναι αυτή η φύση είναι πραγματικό γεγονός και σαν τέτοιο προσεγγίζεται με βάση 40

το σύνολο των περιστατικών της κάθε υπόθεσης.

5 Σε καμιά περίπτωση δε δημιουργείται δέσμευση από το όνομα που επέλεξαν τα μέρη να δώσουν στη συναλλαγή (βλέπε *Ιωνίδης* ανωτέρω σελίδα 525).

10 Αφού μελέτησα προσεκτικά όλα τα στοιχεία που βρίσκονται ενώπιόν μου και την επιχειρηματολογία των δυο πλευρών, θεωρώ ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στον Έφορο.

15 Εξάλλου είναι βασική αρχή ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί να επέμβει στην εκτίμηση των πραγματικών γεγονότων, εκτός αν η διοίκηση ενήργησε κάτω από πλάνη περί τα πράγματα ή υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας, πράγμα που δεν διεπίστωσα κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης.

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται.

20 Ο αιτητής να πληρώσει τα έξοδα των καθ' ων η αίτηση, τα οποία να υπολογιστούν από τον Πρωτοτοκολλητή.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.